

N:o 11.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Expedition:
Kammakaregatan 50, n. b.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 Juni 1895.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonpris:
10 öre petitraden (15 öre utl.)

15. Årg.

A. M. Myrberg.

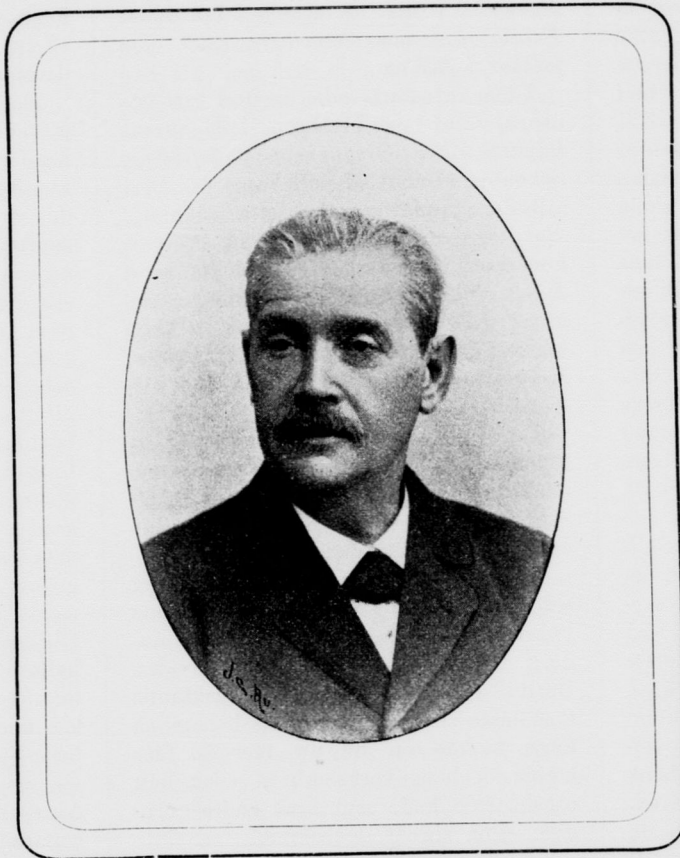

 onkonstens idkare indela vi med afseende på arten af deras studier och verksamhet i fackmusiker och diletanter. De förra ha gjort musiken till sitt hufvudstudium och sitt egentliga yrke, de senare odlat denna konst vid sidan af sin egentliga verksamhet. Ordet dilettant har för många en bismak af ringaktning, men — såsom vi sett anmärkas — dilettanten kan ofta vara konstnär och fackmannen handtverkare. »Yrkesmessigheten i och för sig», yttrar A. L. i Nordiskt Familjebok, medför ej nödvändigt mästarskap, men sådant kan mycket väl förenas med dilettautismen. Också hafva i alla tider diletanter ofantligt bidragit till konstens och vetenskapens utveckling samt visat sig snart sagdt ounbärliga, åtminstone för den förra.» Ordets egentliga betydelse är som man vet i fråga om tonkonsten: »musikälskare», ett ord, som man ofta får läsa på konsertprogrammen, då det gäller utöfvande musikidkare af detta slag, men det fins också skapande sådana. Det ligger i sakens natur, att de som undervisats vid högre musikskolor eller af ansedda musiklärare i konstens djupaste mysterier skola ega förutsättningar för en mera djupgående och omfattande verksamhet som tonsättare än de, hvilka som autodidakter eller såsom en bismak försöka sig med komposition.

Om man emellertid tänker på icke blott den vetenskapliga halten utan äfven på den berättigade framgången af tonsättarens skapelser, så är ofta fallet, att den lärde fackmusikern har svårare att göra sig förstådd och värderad äfven hos dem som älska och förstå god musik, än dilettanten, och detta har sin förklaring deri, att det icke är musikstudiet som ensamt bildar tonkonstnären, utan att snillet och den medfödda musikaliska känslan och begåfningen verkar mera sympatiskt på musiksinnen i allmänhet, än lärda och torra produkter, som äro fattiga

på verklig inspiration och originalitet. »Kapellmästarmusiken» är därför ofta efemerisk, då deremot dilettanten kan skapa verk af mycket långvarig lifskraft. Vi behöfva här vid lag endast tänka på våra folkvisor. Sängen är också det enklaste och naturligaste musikaliska uttrycket, hvarför man äfven finner att natarmusikern eller dilettanten såsom toudiktare mest egnar sig åt sångkompositionen, och märkligt nog ha i fråga om komponerande af goda manliga sångkvartetter många diletanter gjort större lycka än musikprofessorer. Vi behöfva endast

som vittnen derom framdraga namnen Geijer, Wennerberg och Otto Lindblad. Om den senare yttrar A. L. uti en biografisk uppsats några ord, som här må anföras: »En typisk kvartettkompositör bör vara en sådan, som, utan att nedsjunka till den blotta dilettautismens gräns eller förfalla i flack ytlighet, likväl ej heller å andra sidan offerar åt vare sig den yrkesmessiga lärdomens eller snobberiets aristokratiska gourmandise utan förblifver tillräckligt formfin för att kunna gillas af den bildade musikern men på samma gång tillräckligt natursångare för att kunna tilltala naturmänniskorna.»

Till ofvanstående reflexioner ha vi tagit oss anledning, då vi i dag lemna våra läsare bilden af en svensk tonsättare, hvilken ehuru icke fackmusiker redan länge gjort sig känd som tonsättare och helt nyligen omnämnts såsom prisvinnare — detta ej första gången — vid den täflan, som anordnats af »Sällska-

A. M. Myrberg.

pet för svenska kvartettsångens befrämjande», hvilket eger dr Myrberg till vice ordförande. Under en mängd år har dr Myrberg varit anställd i statens och skolans tjänst. För den »allmänna upplysningen» befrämjande har han verkat som skollärare och telegraf-tjensteman. Nu är han redan på båda hållen emeritus och njuter sitt »otium cum dignitate». Men hans sängarsjäl har aldrig kunnat lida ett »otium». Sången har varit hans lif och är det än i dag. Fast snart sjuttioårig står han i »Filharmoniens» kör och färdig att deltaga i en sängkvartett när helst det gäller, och som dirigent för sängkören i P. B., när så fordras, tvekar han ej att tjänstgöra. Mer än förr har han under de sista åren kunnat egna sig så väl åt musikstudier som åt komposition, och ej blott till sängkvartetten, på hvars område han väl är vår flitigste arbetare, med en framgång som bevitnas af de pris han vunnit, utan äfven till stråkvartetten har han vändt sin skaparlust, och utom ensemblesång har han också skrivit en stor mängd solosånger, melodiosa och framsprungna ur ett varmljertadt sängarbröst, samt har dessutom en hos oss mindre vanlig specialitet i sängduetten, som af honom odlats med erkänd framgång. Äfven på pianomusikens område har dr Myrberg varit verksam, om än här liksom i allmänhet hans tonsättningar ej till omfånget varit af betydelse; såväl solosaker för piano som duetter för piano och violin har han skrivit; äfven orkestern vet han att använda.

August Melcher Myrberg är född i Göteborg den 23 december 1825, son till lektorn vid gymnasium derstädes, professor E. Myrberg. Han blef student 1844, filosofie kandidat 1851 och promoverades till filosofie doktor 1854. I Stockholm blef han sedan kollega vid Katarina elementarskola 1858 och vid Klara 1863 samt adjunkt 1880 vid Norra högre allmänna läroverket, från hvilket han fick afsked med pension 1891. Hvad Myrbergs verksamhet som musiker och sångare beträffar kan nämnas, att han var Upsala studentkårs sängansförare höstterminen 1849 och började vid midten af 1860-talet tjänstgöra som sängansförare i sällskapet Par Brikoll, der han belönats med Bellmans och Westerstrandska medaljerna. I »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande» har dr Myrberg varit styrelseledamot sedan dess stiftelse 1885 och blef dess vice ordförande efter Julius Bagge, som dog sommaren 1890.

Förteckningen öfver Myrbergs kompositioner utvisar en rätt betydlig musikalisk verksamhet, och flere af hans sånger hafva blifvit populära; så t. ex. duetten »Hvad hviskade du» och de täcka solosångerna »Vårens saga» till G. Meyers poetiska text. Andra solosånger vid piano af honom bära följande

titlar: *Sånger vid piano, Tio dikter af C. XV, Sju visor och ballader, Fyra sånger, Östersjöndikt af Oscar Fredrik, Bacchanale, Slottet Chillon, Vid bålen, Serenad, Vallgossen, Det klappar så sakt* samt *På vattnet* införd i denna tidnings musikbilaga (1887).

Gå vi till sängduetterna, så hör till en samling »favorit-duetter»: *Aftonstämning, På Lagunen, Aftonstjärnan, Höstvisa, Ejerran toner, Recitativ och duett ur kantaten* vid Norra högre allmänna läroverkets invigning, *Fem sånger, Trå sängduetter*. Af flerstämmiga sånger har han vidare skrivit: för 3 mansröster *Tio trior* och *Dryckesvisa*; kvartetter för mansröster: »*Den öfvergifna*», införd i »*Odinslund och Lundagård*», *Serenad*, införd i »*Upsalasången*» och följande, intagna i de af »*Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande*» utgifna häftena (3:e—8:e) och som blifvit dels prisbelönta, dels inköpta eller af komponisten skänkta: *Ballad ur »Fången på Kallö»* (ord af E. Bäckström — prisbelönt), *Kettil Rese och Alte Troll* (ord af K. A. Melin — inköpt), *Saknad* (inköpt), *Hvad sjunger du, liten fågel, Från skogar och dalar*, sex kvartetter (prisbelönta), *God natt* (inköpt). Till många af sina sånger har dr Myrberg själf författat orden.

Kompositioner för pianosolo äro: *Tafflor ur Barndomslivet*, två häften, *På vandring, Elegi, Vårjabel, Vandrarens hemlängtan, Vågsvall, Polonaise* och de i denna tidnings musikbilaga intagna styckena *Lefnadslust* och *På skridskobanan*.

För violin och piano: *Impromptu och Menuetto* i ett häfte och i ett annat *Friskt mod* och *Novell* samt *Tio polskor i folkön*.

Utom ofvannämnda utgifna tonsättningar har dr Myrberg komponerat följande saker: *Sånger ur »Skörd-festen*, cykel, prisbelönt af sällskapet O. D. i Upsala, uppförda af detta sällskap, *Barden*, kvartett, uppförd vid studentkonserter i Upsala och Stockholm, samt *Kung Hakes död*, manskör med orkester, uppförd vid sällskapet Par Brikolls konsert år 1884, *Festmarsch* för orkester, först utförd vid sällskapet P. B:s värfest å Hasselbacken 1883.

I fråga om yttre utmärkelser är dr Myrberg innehafvare af Wasa-orden, medaljen »*Litteris et artibus*» samt Störhertigligna Oldenburgska medaljen »*für Wissenschaft und Kunst*».

Under senare år har dr Myrberg tidtals uppehållit sig i Nordtysklands hufvudstäder för att njuta af och studera musik, förnämligast i kejsarstaden Berlin, som nu torde vara Tysklands förnämsta musikstad. Den honom så kära tonkonsten är nu mer än förr målet för hans verksamhet, sedan han uteslutande kan, ostörd af andra göromål, egna sig åt densamma.

J. P. E. Hartmann som nationel tonsättare

Af Will. Behrend.

Till Hartmanns-jubileet i Köpenhamn har utkommit en liten skrift: »J. P. E. Hartmann. En livsskildring, udgivet paa hans 90 aarige födselsdag den 14 maj 1895 ved Will. Behrend.» Den tillhör en samling »populære smaaskrifter, udg. af studentersamfundet» och är försedd med ett porträtt af gamle Hartmann, såsom det tyckes i den ålder han nu uppnått, att döma af den porträttet med darrande Land underskrifva namnteckningen, daterad d. 27 febr. detta år.

Ur denna broschyr taga vi oss friheten göra ett utdrag, hvilket torde intressera våra läsare såsom ett tillägg till uppsatsen om den gamle jubilaren i föregående nummer.

»Hartmanns namn har icke blifvit ett verldsnamn och skall heller aldrig blifva det: det är endast ett danskt namn. Men detta är just det betydelsefulla hos detta namn, att det i så hög grad blifvit nationens eget, ett af dess bästa, dess mest älskade. Hartmann har ej ökat vårt rykte i den stora världen, men kanske just därför är han dess fastare sammanknuten med vårt folk, som alltid vet, hvar det kan finna honom. En annan, af våra komponister, som konstnär väl så betydande som Hartmann, Niels W. Gade, tillkämpade sig ett namn, känt öfver hela världen, men knappast har han så som Hartmann vunnit hela det danska folkets hjertan.

Det är, som om detta med sin hänfivenhet velat hålla Hartmann skadelös för det han fått sakna erkännande utanför sitt fäderneslands gränser. Men det är icke blott detta; det är långt snarare därför, att han är den, som mer än någon annan komponist har sjungit »den danska tonen». Han har känt med sitt folk, har förstått det ända in i dess finaste egendomligheter och ömmaste rörelser, och han har gifvit denna sin medkänsla och uppfattning ett säreget och dock allmänt uttryck i sin musik. Han har i sina yppersta verk skapat en i hög grad nationell musik, nationell i ordets bästa mening, icke en musik, som genom yttre medel, genom stereotypa melodiformer, genom bearbetning af folkvisor och danser har fått en så kallad »lokal kolorit», som dess värre nu för tiden så många musiker tror sig kunna använda som ersättning för brist på poesi och uppfinningsgäfv — nej, en musik, som återspeglar dansk känsla och danskt tänkesätt, som omfattar dansk natur, danskt folklif och som inrymmer den poesi, hvilken sätter oss i stämning och måhända endast kan fattas af oss.

Den danska tonen har väl icke Hartmann infört i vår musik, men han har mer än någon annan känt dess betydelse och gripit fatt i dess egendomlighet, och han har — han ensam — hela sitt långa lif igenom arbetat på att gifva den en allt större konstnärlig fullkomning.

Låtom oss ett ögonblick dröja vid denna »danska ton». Den har sitt ursprung i folkvisans outtömliga skatt; men först mycket sent blef den införd i konstmusiken, därför är den egentliga danska musiken så ung, ty icke förr än den fann toner, som kunde gifva den egendomlighet, icke förr kunde den förvärfva sig rätt att räknas för en särskild grupp under musikhistoriens många rubriker.

De första famlande försöken, som mot slutet af förra århundradet gjordes att skapa en dansk musik, tillräknas från Tyskland inkallade eller invandrande musiker såsom Schulz, Kunzen och Johan Hartmann. Fullt medvetna blefvo dessa sträfvanden först hos det följande släktet, representeradt af de välkända högst begåfvade komponisterna Weyse och Kuhlau. Bägge dessa män voro födda tyskar. Men medan Weyse var från en stad, som ehuru tysktalande den tiden (1774) hörde till danska riket (Altona) och endast 15 år gammal kom till Köpenhamn, der han stannade under återstoden af sin lefnad och kände sig som hemma, var Kuhlau född i en rent tysk stad (Ueizen i Hannover), kom först vid 24 års ålder till Danmark, hvars språk han aldrig till lärde sig, och som han ofta lemnade för att resa omkring i Tyskland. Här af beror skilnaden emellan de två komponisternas uppfattning och användande af det egendomligt danska. För Kuhlau var det något, som han med sin smidiga ande och stora duglighet visste att nyttja som eget verkningsmedel särdeles i »Elverhöj», genom hvilket verk han skaffade den danska folkvisan ny popularitet. Han gick ej oförberedd emot denna uppgift, han hade en synnerlig förkärlek för olika nationers folkmelodier och har säkert funnit sig tilltalad af de danska folkvisorna, han har också haft en för en utlänning nästan förvånansvärd uppfattning af dem, men i hans musik är dock den danska tonen alltid något mera utvärtes; grundtonen i den är och förblifver tysk eller italiensk. Hos Weyse deremot gick det danska helt upp i blodet, och bland hans »romanser» skall man söka, när man vill veta, hur konstmusiken har rätt brukat de danska tonerna.

Från Weyse — med den begränsade men äkta och egendomliga förmågan — härstammar Hartmann i konstnärligt hänseende. Kanske skulle han äfven utan denne föregångare själf uppdragat eller skapat den danska musiken, men säkert har det haft sin

stora betydelse för Hartmann, att Weyse var hans förste läromästare och förebild.

Som bekant anslog Niels W. Gade, — som på visst sätt kan sägas härstamma från Kuhlau med dennes större konstnärliga öfverlägsenhet och mera kosmopolitiska anläggning — i en följd af verk från ungdoms- och manna-åren medvetet och med gripande makt en nationell ton (man behöfver blott nämna Ossian-uvertyren och Elverskud). Men han lemnade den sedermera, då det som han själf uttryckte sig, »icke var mer att göra deraf». Denna misstro har Hartmann aldrig haft. Tvärtom: hans tro på det danskas, det nordiskas berättigade plats i musikens värld har vuxit med åren. Under tidigare år blossar det endast då och då upp, efter hand blir det hufvudnerven i hans musik, mer och mer sträfvat han efter att gifva allt hvad han frambringar prägeln af dansk konst.

På detta sätt finner man en stadig utveckling hos Hartmann i hans produktion, som annars vid första ögonkastet har utseende af att vara något oroligt och tillfälligt. Men å andra sidan kan i dessa sträfvanden icke spåras någon hetsighet och enträgenhet, tvärtom skrider konstnären besinningsfullt och lugnt sin väg fram, långsamt och utan att låta sig förbluffas äfven om ett slag förloras eller ett steg synes föra honom temligen långt bort från vägen till det mål han för sig bestämt. Det är som om Hartmann allt ifrån ungdomen har vetat, att ett så långt och lyckligt lif skulle blifva honom beskärdt — han har gifvit sig god tid, han har ej hyst något tvifvel om, att han en gång skulle hinna fram. — Af Hartmanns lefnadshistoria och verksamhet framgår huru hans konst mer och mer sträfvat hän mot det nationala och småningom helt och hållet präglats deraf, ty efter Völvens Spaadom är det icke blott de arbeten, hvilkas ämne ger anvisning derpå, såsom t. ex. Yrsa-musiken utan också verk, till hvilka ämnet är hämtadt från en helt annan värld, såsom Luther på Wartburg eller till och med Hartmanns absoluta musik, såsom pianosonaten op. 80, som har en bestämt »nordisk» karaktär. Och denna Hartmanns nordiska musik, hur många skepnader har den icke antagit under tidernas lopp, hur stora områden har den icke inkräktat? Från den enkla visan till det stort anlagda körverket, från skildringen af medelålderns folk-lif till forntidens sagoäfventyr och gudatro. — Hvad är då detta »nordiska», som gör Hartmanns musik så egendomlig? Ja, definiera det med få ord är väl omöjligt. Det är icke bestämda melodiformer, icke vissa rytmer, harmonier eller annat som i yttre hänseende är framstående; visserligen är Hartmanns musik, rent musikaliskt

betraktad, mycket karakteristisk i melodiskt och harmoniskt hänseende, men det som gör att vi uppfatta den som vår nationella egendom, det är något oförklarligt, det är stämningen i den, doften öfver den, personligheten, som uppenbarar sig i den, allt detta som vi känna är släkt med hvad som rör sig inom oss själfva, med vår bästa diktning och vår natur.

Hartmann har otvifvelaktigt fått impulsen till sin nordiska musik från våra folkvisor, men hade icke hans konstnärssjäl varit stämd såsom hos dessa okända skapare af folkmelodierna, hade han aldrig kunnat återskapa dem så, som han har gjort. Lika säkert är det, att en annan källa till Hartmanns nationella musik finnes i vår egendomliga natur. Bland våra tonkonstnärer har knappast någon känt sig så dragen af och fästad vid den danska, särskildt den sjællandska naturen, som han; finare och innerligare har ingen dansk komponist återgifvit naturstämmningar. —

Det är ännu flere drag, som kännetecknar »den danska tonen» i Hartmanns musik, men här kunna de blott antydvas. Den glada humor, som träffas så ofta i hans verk, är egendomlig för honom och äkta dansk. Dansk är också Hartmanns motvilja för starka, våldsamma uttryck — det fins värma och känsla nog i hans musik, men den uttalas endast stilla och dämpadt; erotiken i den är innerlig och hängifven, sällan glödande och lidelsefull. — Det drag af barnlighet, som går genom Hartmanns tonskapelser, är visserligen också danskt, om än tillhörande en äldre generations lifsåskådning.

Såsom äkta dansk i sin konst har Hartmann oftare än någon annan kallats att fira vår nations glädje- och sorgester med sina toner. Hartmann har blifvit »tillfällighetskomponist» i en ovanligt ädel betydelse af detta ord. Och ej minst blef han det för studentverlden. »Sangforeningen» — hvars dirigent och förman han varit — betraktar med rätta Hartmanns namn som sin yppersta prydnad, och han, som alltid bevarat i sin personlighet något af den gamle akademikern, känner sig särskildt fästad vid studenterna.

Om feriespelning.

Då vid slutet af skolornas vårtermin en mängd familjer, särskildt i hufvudstaden, söka sig sommarbostäder utom densamma, har det ofta nog händt, att skolungdomen under hela sommarens, det vill säga under en femtedel af året, legat ifrån alla studier och musiköfningar. Många, i synnerhet bland gossarna, ha visserligen haft pensa att genomgå under sommaren, särdeles om

det gäلت att läsa upp sig i något ämne, men i allmänhet har ingen obligatorisk ferieläsning förr än just detta år varit ålagd. Ett ämne, som framför allt naturligt nog tillhör sommarstudierna är botaniken; detta har väl också allmännast blifvit odladt, så mycket mer som lärjungarne haft skyldighet att insamla och inlära ett antal växter för hvarje sommar. Ett annat förhållande inträder nu efter förordningen om den obligatoriska ferieläsningen, som af många med skäl klandras såsom åläggande ungdomen ett strängare arbete, än som är förenligt med den rekreation, som de unga väl behöfva efter tröttande skolgöromål, till på köpet i vårt klimat. Det botaniska studiet må gerna anbefallas, ty detta är ju genom exkursionerna för växtsamling ett helsosamt göromål i den fria naturen, men vidlyftigare kammarläsning under sommaren dessutom är snart sagt en tortyr för det unga sinnet och skulle vara obehöfligt, om mångläsandet i skolorna inskränktes. Särskildt kan ämnet teologi betydligt inskränkas och afskaffas i våra skolor. Och det är ej blott de bokliga studierna, som taga tiden i anspråk för skolbarnen; de hafva ju äfven till största delen att egna sig åt inhemtande af andra kunskaper speciellt i konstutöfning, vi mena nu särskildt behandlingen af ett musikinstrument och tänka då i första rummet på pianospellet. Detta är ej heller, eller bör ej vara, af ansträngande natur, utan lämpar sig mycket väl, ja nästan som en rekreation, till öfvande under sommar-månaderna.

Förutom det, att den mekaniska fingeröfningen icke bör under de långa sommarferierna afbrytas, så fordrar både den tekniska undervisningen i allmänhet som också förvärfvandet af kännedom om den rikhaltiga pianolitteraturen med dess olika stilar så rundlig tid, att den årliga tidsförlusten hvarje sommar, då pianolektionerna inställas, är väl värd att beakta, helst som det arbete, som nedlägges på öfningen af pianospellet — att nu ej tala om andra instrument — under sommaren, torde kunna mer och mer underlätta lektionsarbetet under de ansträngande lästerminerna.

Det händer visserligen, att somliga lärare och lärarinnor förbjuda sina elever att begagna sig af annan undervisning, än deras egen, men denna jalousi, som vi i bästa fall anse bero på ett väl högt uppskattande af egen »metod», kunna vi ej anse fullt berättigad att utgöra ett hinder för en väl behöflig kontinuerlig fortsättning af pianostudierna, detta naturligtvis under förutsättning, att den undervisning, som kan erbjudas under sommaren, är af den rationella art, den fullgoda kvalitét, som för en fruktbringande ledning erfordras. Hvad undervisningsmaterialet angår, kan ju dessutom ett visst

pensum, ett minimum eller maximum af bestämda stycken föreskrifvas till inlärande. Är lärometoden förut god, lär den icke under sommartiden kunna förderivas, hvarom icke borde nyttan af sommarundervisningen blifva så mycket större, allt, som sagdt, under förutsättning att tillgång finnes på kunnig, nitisk och samvetsgrann lärare.

Det kan ock hända, att sommarhemmet saknar piano och att sålunda öfning mellan lektionerna ej står lärjungen till buds, men långt ifrån att detta ej bör vara till hinders för sommarlektioner, då läraren sjelf har instrument för undervisning, så borde med begärlighet omfattas tillfället att hos läraren få den undervisning och öfning, som i sådant fall ej kan presteras i hemmet. Att låta lärjungen i och för fortsatt musikundervisning göra långa, kostsamma och kanske ohel-sosamma resor en eller flere gånger i veckan anse vi mindre välbetänkt, än att anlita en duglig lärare på platsen för sommarvistelsen, om en sådan der finnes att tillgå.

IV.

Sällskapet för svenska quartettsångens befrämjande

högtidlighöll d. 11 maj i samband med sitt årsmöte minnet af sitt 10-åriga bestånd med en fest å Hasselbacken. De allvarliga förhandlingarna egde rum i en sal å nedre bottnen under ledning af sällskapets ordförande, kammarherre A. Burén.

Af styrelse- och revisionsberättelserna framgick att sällskapets inkomster under år 1894, inberäknadt behållningen från föregående år, 715 kr. 51 öre, utgjort 1,528 kr. 32 öre och utgifterna 1,017 kr. 45 öre. Full ansvarsfrihet lemnades för 1894 års förvaltning. Antalet ledamöter utgör för närvarande omkring 350.

Styrelsen utfärdade under sistlidne oktober månad inbjudningar till 125 inhemska tonsättare, af hvilka 70 boende i Stockholm och 55 i landsorten, att deltaga i en pristäflan. 61 täflingskompositioner hade inkommit. Af dessa hade andra priset, 100 kr., tilldelats d:r Karl Valentin i Göteborg för en komposition med tenorsolo, betitlad »Champagne», tredje priset 50 kr., fil. d:r A. M. Myrberg för två quartetter; ett extra tredje pris, 50 kr., tillerkändes hr John Jacobsson för en quartett. En särdeles nitisk verksamhet för sällskapets bästa har dess sekreterare kamrer May utvecklat, såväl i afseende på förvärfvandet af nya medlemmar som i andra afseenden.

Styrelsens förslag om inköp af de prisbelönta quartetterna godkändes. Vidare beslöts att trycka ett häfte af de inköpta quartetterna jemte, om så erfordras, andra derför lämpliga förut

från trycket icke utgifna quartetter af inhemska tonsättare. Bland de närvarande utdelades det nu senast utkomna häftet af de af sällskapet utgifna »Sånger för mansröster». Jemväl för innevarande år beslöts anordna en pristäflan i enlighet med sällskapets program med ett första pris å 250 kr., ett andra pris å 100 kr. och ett tredje pris å 50 kr. — dock att första priset endast kunde tilldelas en komposition af större omfång. Till ledamöter i prisnämnden utsågos hrr G. Wennerberg, Ivar Hallström och R. Henneberg, hvarjemte styrelsen bemyndigades att i händelse af förhinder för någon af dem utse annan medlem.

Till sällskapets ordförande återvaldes kammarherre A. Burén, till vice ordförande fil. d:r A. M. Myrberg, till sekreterare kamrer G. May, till skattmästare hofmusikhandlare G. Lundquist, till öfriga styrelseledamöter kapten A. Ellsén och grosshandlare A. Schram samt nyvaldes med. d:r A. Kull. Till revisorer återvaldes grosshandlare C. G. Carlberg och kamrer A. Larsson med vice häradshöfding P. G. Södermark och med. d:r Thom Björklund som suppleanter. På förslag af ordföranden beslöt sällskapet enhälligt att till sin hedersledamot invälja director musices vid Upsala universitet Ivar Hedenblad.

Efter de allvarliga förhandlingarnes slut samlades medlemmarna å en veranda 1 tr. upp, der snart vårsångerna »Vintern rasat ut», »O, hur härlig majsol ler» m. fl., sjungna af en kör under anförande af director I. Hedenblad, erinrade om dagens och festens karakter. En stund före supéns början tågade sällskapet in i festsalen, der sångkören lät höra följande af de i det utdelade häftet inryckta quartetterna: »Vandringssång», »På fjellet i sol», ur en prisbelönt, Svenska turistföreningen tillegnad toneykel »En fjellfärd», af W. Peterson-Berger, »Långt bort i fjellarne», folkvisa af Helene Munktel, och »God natt», af A. M. Myrberg.

Derpå intogs supé, efter hvilken man fick bevittna en frivillig sångartäflan mellan två i salens motsatta ändar sittande sångargrupper, hvilka, medan borden afdukades, omvexlande läto höra den ena välbekanta sången efter den andra, hvarefter man förenade sig kring borden, der tal och skålar och sång aflöste hvarandra i en länge oafbruten följd.

Skålarnes rad öppnades af sällskapets vice ordförande fil. d:r Myrberg, som erinrade om dagens betydelse och sällskapets uppkomst. Quartettsången vore den gren af sångens ädla konst som mest bredt ut sig och som egde oinskränkt makt öfver allas hjertan inom alla samhällsklasser. Som en bekräftelse derpå ville talaren blott hänvisa till det festjubel, hvarmed direktör Hedenblad helsades hvarje gång han med

sin sångarskara droge in i hufvudstaden. Talaren slutade med en skål för sällskapets verksamhet under de tio åren, dess framtid och sångens makt öfver människornas hjertan, dertill anknytande en skål för sällskapets stiftare. »Sångarfanan åter höjes» beledsagade dessa skålar.

Kammarherre Burén rigtade några ord till en man, som verkat mer än mången för quartettsångens höjande och som redan i studentsångens häfder inskrifvit ett ärorikt namn vid sidan af sina föregångare, director musices Ivar Hedenblad. »Stå stark, du ljusets riddarvakt!» under d:r Myrbergs anförande ledsagade lefvet för honom.

Hr Hedenblad tackade för hedersledamotskapet och skålen. Hade han kunnat verka något för svenska quartettsångens befrämjande, så hade detta jemförelsevis varit en lättare uppgift för honom, som tillhörde en kår, hvilken skrifvit quartettsång på sin fana. Han skulle emellertid aldrig sluta att intressera sig för denna uppgift och lofvade att under den tid som återstode honom göra ännu mer för quartettsångens utveckling.

Ordföranden föreslog en skål för landsortsmedlemmarne, både de närvarande och de frånvarande, och uppläste följande från Helsingborg afsända versifierade telegram:

I namn af sängen, som oss alla enar,
En hjertlig helsning sändes er.
I ären trädet, vi en af dess grenar
Och sängen roten, som oss näring ger.
Ja, sängen hell — vårt medel och vårt mål —
För den, för dess heroer nu vår skål!

Å Quartettsällskapets vägnar:
Gösta Bohemann.

Derå afläts följande af ordföranden affattade svarstelegram:

För innerlig helsning vi tack eder bringa.
Ack, kunde vår sång likt en fogel sig svinga
Till Sundets förtrollande, grönskande kust
Med bud om vår lefvande sångarelust!

Skålen besvarades af musikdirektör Wallenberg från Upsala, hvilken anförande utmynnade i en skål för Gunnar Wennerbergs namn. Det med applåder helsade anförandet efterföljdes af »Hör oss Svea!» Skålar utbragtes vidare af vice ordföranden för ordföranden och sällskapets öfriga funktionärer, af ordföranden för pristagarne. Hr Forsslöf, såsom den ende närvarande, tackade å stiftarnes vägnar. Derefter sjöngs »Hör jag forsens vilda fall». En särskild skål egnades af d:r Myrberg åt den äldste i sällskapet, den 71-årige possessionaten Lang, till sammans med hvilken han för 50 år sedan under studentmötet i Köpenhamn deltagit i sången och som ännu med ungdomlig glöd stälde sig i tenorernas led.

Den i allo angenäma och glada festen räknade ett 70-tal deltagare, af hvilka flera från landsorten.

Anton Rubinsteins andeliga opera »Kristus».

Detta den berömde musikerns sista stora verk kommer att uppföras på scenen i Bremen för första gången under 10 festrepresentationer, som räcka från 24 maj till 9 juni detta år. Dessa föreställningar äro föranstaltade af en Bremer-komité såsom det heter »till minne af Anton Rubinstein och till införande af den utaf honom skapade nya konstarten». Ledningen af det hela har öfvertagits af direktör Theodor Loewe i Breslau, dirigenter äro d:r Carl Muck från operan i Berlin och hr Julius Ruthardt, kapellmästare vid stadsteatern i Bremen. Regien är anförtrödd åt prof. Heinrich Bulthaupt, textförfattare till operan. Kören består af 350 damer och herrar. Solisterna utgöras af 7 damer och 15 herrar, deribland Johannes Elmlblad, som sjunger Satans parti.

En utländsk tidning yttrar om detta verk:

Ingen nutida opera, icke ens af Meyerbeer eller Wagner, ställer så stora fordringar på dekorationsmålaren som Rubinsteins »Kristus».

Operan består nämligen af en prolog, sju »tilldragelser» och en epilog, och för hvar och en af dessa afdelningar har textförfattaren föreskrifvit en särskild dekoration, och då vidare en scenförändring förekommer i 5:e tilldragelsen, sker dekorationsväxling ej mindre än 10 gånger under aftenens lopp. Operan spelar öfvervägande i och invid Jerusalem.

Prologen sysselsätter sig med Kristi födelse. Vi se ett öppet fält, hvarpå en skara herdar vakar. I bakgrunden synas de sista husen i Betlehem. Det är djup natt; öfver en längst i fonden belägen tältartad hydda strålar dock en klart lysande stjerna. Herdarne sjunga en andäktig bön, äfven de himmelska härskarorna i molnen låta sin englasång tona. De heliga tre konungarne uppträda. Slutligen öppnas hyddans dörr, och Kristusbarnet med glorian omkring sitt hufvud blir synligt.

Den första tilldragelsen spelar i öknen, der Satan försöker att inleda Guds son i frestelse, i det han visar honom all världens härlighet. Såsom genom ett trollslag förvandlas den öde och hemiska nejden till ett glänsande fantasmagori. Man skönjer genom den transparenta fonden en hänförande syn: städer och borgar, guldgälsande slott och yppiga trädgårdar. Den andra tilldragelsen för oss till Johannes Döparen, som i en leende, af Jordan genomströmmad äng predikar för folket. Den tredje inledes med Jesu bergspredikan och fortsättes med underverken: de hungrandes bespisande och gossens uppväckande från de döda; till sist drager folket i österländsk hänförelse, afsjungande en imponant Hosanna-kör,

öfver scenen. I den fjärde synes förgården till Salomos tempel i all sin prakt och sedermera det inre af templet. Den femte börjar i en enkel sal, der nattvardens instiftelse försiggår; der efter förvandlas scenen till örtagården i Getsemane med öfversteprestens palats på afstånd. Den sjette framställer en öppen plats i Jerusalem med Pilatus' palats på ena sidan och Kristus' fängelse på den andra. Den sjunde tilldragelsen skildrar slutligen korsfästelsen. Öfver berget Golgata synas i skyarne englaskaror, och i djupet, i klippklyftorna, döljer sig Satan med sina afgrundsandar. Epilogen, hvilken framställer den verldsbefriande kristendomens seger, försiggår i ett vidsträckt, solbelyst landskap, i hvars midt på en höjd reser sig ett kors. Paulus förkunnar evangelium för alla folk.

Musikpressen.

På J. Löfvings förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Wagner J. F. Wiens populäraste vals, op. 248. Pris 1 kr.

Från utländska förläggare har ingått:

För piano, två händer:

Krug, Arnold: *Studien für Pianoforte*, op. 48. Pris 3 M. 60 Pf.; Leipzig, Ernst Eulenburg;

Balakirew, M.: *L'Alouette* (Die Lerche) Lied von M. Glinka, Transcription für Pianoforte. Für den Unterricht herausgegeben, mit Fingersätzen, Pedal- und Phrasirungszeichen etc. versehen von Robert Teichmüller. Pris 1 M. 50 Pf. Leipzig, Ernst Eulenburg.

Paulus, Olof: *Zwei Intermezzi* (seinem lieben Freund Robert Teichmüller). Pris M. 2,50. Leipzig, Hugo Sander.

Riemann, Hugo: *Vergleichende theoretische Klavierschule*, som anmälades i näst föregående nummer, är utgifven af D. Rahter, Hamburg und Leipzig, hvilket ej i anmälan kom att omnämnas.

Den af J. Löfving (Gehrman & K:s efterträdare) utgifna valsen bär med rätta namnet »populäraste», melodiös, liflig och danslockande som den är. — *L'Alouette* af Mily Balakirew (rysk komponist, f. 1836, anhängare af Berlioz och Liszt) är lämplig till undervisning såsom en god öfning i briljant stil. —

Etyderna (*Studien*) af Arnold Krug (f. 1849 i Hamburg, och lärare vid konservatoriet derstädes, som af den fruktsamme pianokomponisten D. Krug) äro förträffliga men icke så lätta, ehuru de ej kunna räknas till de svåraste salongsetyderna. För undervisningen kunna de med skäl rekommenderas och äfven som salongsstycken. Paulus' *Intermezzi* äro vackra, ej synnerligen svåra stycken af en komponist, som ej är oss bekant, men som synes oss värd att göra sig känd.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Maj 13. Gounod: *Faust* (Faust: hr Götz, gäst; Margareta: frök. Holmstrand; Mefistofeles: hr Sellergren, Valentin: hr Lundqvist). — 16. Verdi: *Den vilseförda* (Violetta: fru Beatrice-Halvorsen, gäst; Flora, Anna: fru ar Heintz, Strandberg; Alfred, Germont d. ii.: hrr Ödmann, Lundqvist). — 18, 20, 22, 24, 27. Massenet, Jules: *Navarresiskan*, episod i två akter af Jules Claretie och H. Cain, öfvers. af E. Wallmark (Anita: frök. Holmstrand; Remigio: hr Hansen, Araquil, hans son, sergeant: hr Ödmann, Garrido, general: hr Sellergren, Ramon, kapten: hr Lundmark, Bustamente, sergeant: hr Lejdström). Humperdinck, Engelbert: *Hans och Greta*, sångspel i tre tablör af Adelheid Wette, öfvers. af E. Wallmark (Peter, kvastbindare: hr Lundqvist, Gert-rud, hans hustru: frök. G. Petersson, Hans och Greta, deras barn: frökn. Lindegrén och Sparrman, Pepparkakshexan: fru Strandberg, Sandman, Daggman: frökn. Karlsohn, Frödin). — 25. Mascagni: *På Sicilien* (75:e gång. — Santuzza: fru Brag, Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Söderman) — Leoncavallo: *Pajazzo* (50:e gång. — Nedda: frök. Labia). — 28. Brüll, Ignaz: *Guldkorset*, opera i två akter efter franskan af Mosenthal, öfvers. af Fr. Hedberg (Gontran de L'Ancre: hr Brat-bost, Nicolas Pariset, värdshusvärd: hr Graf-ström, Christine, hans syster: fru Brag, The-rese, hans kusin och fästmo: frök. Karlsohn, Bombardon, sergeant: hr Brag. *Orientaliskt balettdivertissement* af M. Glasemann (solis-ter: frökn. Flammand, Brandt. Dente, Josef: *I Marokko*, opera-comique i en akt, efter franskan (Schahababam II, pascha: hr Brag, Agobar, visir: hr G. Henrikson, Cur-tius, astrolog: hr Sellergren, Almanson, balett-mästare: hr Johanson, Castagnette, sångerska: frök. Frödin).

Vasateatern. Maj 18. *Bröllopet på Ulfåsa*.

Tivoli. Maj 26. *Konsert* till förmån för John Ericssons statyn i Stockholm. Biträd.: frökn. Johanna Kragballe, Gudrun Torpadie, hrr Stéenmark, Stark, en 200 man stark säng-kör under dir. Jul. Wibergs ledning, musik-kapell etc.

Emil Götzes tillämnade slutuppträ-dande som Lohengrin blef genom mel-lankomna hinder inställt; hans upp-trädande i »Faust» omnämndes i förra numret, ehuru operan der ej kom att uppföras på spellistan. En annan gäst efterträdde honom omedelbart, nämligen fru Véhon Halvorsen som Violetta i »La traviata», samma rol hvari hon först lät höra sig å vår operascen i mars 1892. Fru Halvorsen är en sån-gerska i stor stil med god scenisk rutin, rösten är också mäktigt stora koloraturpartier men synes ha passerat sin bästa tid. Sångerskans annonserade uppträdande i »Faust» inhiberades. Förra månadens och denna termins största nyheter på operan, »Navarresiskan» samt »Hans och Greta», ha nu flere gånger uppförts och, som det tycks, gjort lycka. För innehållet af den förstnämnda operan ha vi förut redogjort (se nr 7 d. å.). Handlingen är, som man finner, tragisk, och operan är, såsom riktigt anmärkts, den ny-italienska verismen, som introducerats med »Cavalleria» och »Pajazzo», in-planterad på fransk jordmån, stiltroget

och som ett karakterstecken utrustad med det obligatoriska »intermezzot». Det är mycket krigsbuller i Massenets musik och föga lyrisk stämning, men musiken sluter sig väl till texten och instrumentationen är gjord med talang. Fröken Holmstrand är förträfflig i titel-rolen. I sång som spel utvecklar hon en kraft, som gör hennes framställning af den lidelsefulla, olyckliga spanjor-skan högst verksam, hvilket allmänt erkänts äfven af dem, som ej gerna slösa beröm på denna behagliga artist, hvilken dock så ofta visat en framstå-ende förmåga såsom t. e. i »Skrifvar-kungen», »Pajazzo», »Lalla Rookh» m. m. Öfriga rolinnehafvare i operan bidrogo hvar i sin stad till ett godt utförande af operan, ej minst hr Öd-mann, som dock i kärleksscenen med Anita kunde ha inlagt något mera spansk glöd. Hr Rundberg har all heder af uppsättningen och särskildt arrangementet med tablån mellan ak-terna, framställande lägerhvilan i skym-ning, natt och dagning, hvarunder orkester-intermezzot, nocturnen, fram-träder, operans kanske mest anslående musiknummer. Operan gick förträff-ligt under hr Hennebergs ledning, som synes med särdeles varmt intresse ha omfattat de båda nyheterna för dagen. Operan »Hans och Greta» har, ehuru blott en enkel barnsaga, otvifvelaktigt större framtid för sig än »Navarresis-kan». Också går Humperdincks opera nu med blixstens hastighet från scen till scen i utlandet. Den till en del barnsligt naiva och melodiskt fagra, för öfrigt situationen väl målände mu-siken, mästerligt ehuru kanske något för djupsinnigt och storartadt behand-lad i orkestern, fångslar i hög grad intresset från början till slut. Af musiknumren kunna särskildt framhål-las barnens sång, och synnerligast dansvisan med dess vexelsång samt kvastbindarens visa i första akten, i den andra Gretas visa i skogen, bar-nens bön och sången med göken, Sand-manns sång och den sköna musiken under englapantomimen, der måhända en mindre stark musik och en kör gjort ännu bättre verkan än den nu väl balettmessiga pantomimen. I tredje akten är det först Daggmans sång, se-dan hufvudsakligen pepparkaksvalsen, hexridten och slutkören, som förtjena påpekas. Handlingen är enkel efter den bekanta sagan. Då ridån går upp, ser man kvastbindarens tarfliga stuga. Greta sitter på en kista och sticker, Hans håller på med kvastbindning, klagande öfver hunger. Greta söker trösta honom och visar en kruka med mjölk, stående på bordskanten nära spiseln. Barnen börja snart att leka och dansa, hvarvid de trilla omkull på golvet just som modern inträder. Denna blir förgrymmad och springer efter Hans för att aga honom, hvarvid hon slår krukans med deras enda mat i golvet; Hans rymmer sin kos och

modern sticker en korg i handen på Greta, befallande barnen att gå ut i skogen och plocka smultron. Under klagan öfver fattigdomen i hemmet insomnar hon, nedluta mot bordet. Hennes man inträder under munter sång med en korg på ryggen, väcker hustrun och visar henne åtskilliga rara matvaror som han köpt, sedan han fått sälja alla sina kvastar i en bröllops-gård. Men han saknar nu barnen och får veta, att de skickats åt skogen. Förskräckt erinrar han hustrun om pepparkakshexan i den vilda skogen, hon som brukar röfva barn och äta upp dem, hvarpå de båda skynda ut att uppsöka barnen. Andra akten eller »taflan» föreställer skogen. Greta sit-ter på en sten och binder en krans af blommor, Hans plockar smultron. Snart har Greta kransen färdig och Hans korgen full med smultron. Hans sätter kransen på Gretas hufvud, kallar henne skogsdrotsningen och faller på knä för henne; syskonen mata hvarandra med smultron och snart är korgen tömd; förskräckta häröfver och väntande ban-nor om de hemkomma med tom korg börja de å nyo plocka bär, men det blir snart mörkt och Hans kan ej hitta vägen hem. Radd sluter sig Greta till honom; de tycka sig höra röster i sko-gen, eldar och irrbloss skrämma dem. Slutligen lägga de sig till sömns på en tufva i skogen, slutna i hvarandras armar, sedan Sandmann, en liten tomte, strött rogifvande sand i ögonen på dem. Det börjar ljusna, och man ser en trappa, sträckande sig upp i molnen. På denna nedstiga i strålgans åtskil-liga englar, som välsignande omgifva barnen, i plastisk gruppering. I början af tredje taflan ser man barnen sofvande i skogen. Daggman inkommer stänkande ur en blomkalk dagg öfver barnen. Greta vaknar först och väc-ker sedan Hans. En dimma, som täc-ker bakgrunden af skogen, skingras och till höger mot fonden får man se pepparkaksstugan, som tillhör hexan i skogen, längre fram på samma sida synes en bur, hvari hexan göder bar-nen; till venster ses en ugn med en stor lucka att fälla ned mot marken. En inhägnad, bestående af pepparkaks-figurer, omgifver platsen. Barnen äro båda förvånade och förtjusta. Flere gånger närma de sig den lockande stugan och drista sig till slut att bryta en bit af densamma och knapra på. Emellertid höres hexans röst inifrån, för hvarje gång de bryta en bit af hennes stuga. Obemärkt kommer hon ut och kastar en snara om halsen på Hans. Barnen börja nu bli förskräckta. Hans befriar sig från snaran men driv-es af hexans trollkvist och besvärjelse in i buren. Greta tvingas på samma sätt att stå stilla. Hexan går in i stugan och Hans tillropar Greta att ge noga akt på hvad hexan företager sig. Denna återkommer och inatar Hans med russin och mandel samt kör in Greta

i huset. Hon har emellertid eldat ugnen och företager, i förtjusningen öfver det väntade kalaset, en hexridt på sin kvast. Greta kommer ut och med henne vill hexan börja. Hon fäller ner öppningen till ugnen och befaller Greta stiga in. Hans har emellertid smugit sig ur buren bort åt ugnen, sedan han gjort åtskilliga varnande tecken åt Greta. Denna låtsar som om hon ej förstår hexans mening, hvarpå denna själf beträder luckan för att visa hur hon skall bära sig åt att komma in i ugnen. Hans skyndar då fram, hvarpå han och Greta skuffa hexan in i ugnen och stänga luckan. Nu jubla och dansa barnen. Snart brakar ugnen sönder med ett dån och förtrollningen är bruten. Pepparkakstaketet förvandlas till lefvande barn, som omgifva Hans och Greta; nu förnimma de faderns och moderns röster i skogen och slutas snart i deras famn. Ur ugnen hemtas hexan, förvandlad till en pepparkaksfigur, som af barnen bäres in i stugan. Peter tolkar moralen i sagan och barnen dansa under munter sång kring Hans och Greta och deras föräldrar.

De små hjeltefigurerna återgäfvos med öfverraskande naturlighet och lif. Fröken Lindegrén var ypperlig som Hans, och fröken Sparmanns yttre lämpade sig särdeles väl för Greta. Deras sångpartier utfördes äfven förtjenstfullt, särdeles af den förstnämnda. Föräldrarna, hr Lundqvist och fröken Petersen, och ej mindre pepparkakshexan, fru W. Strandberg, skötte förträffligt sina partier. Fröknar Karlsohn och Frödin utförde ganska tillfredsställande sina små roller, ehuruval den senares intonation var litet sväfvande.

Operans uppsättning var lyckad, och särskildt loford förtjenar hofkapellet med dess utmärkte dirigent. »Hans och Greta» kommer troligen att ge många goda hus nästa spelår, då särskilda barnföreställningar med lämpligare förpjes än »Navarresiskan» vore att rekommendera. — De sista repri- serna å k. operan få vi omnämna i nästa nummer, som snart utkommer.

En märklig konsert ha vi att referera, ehuru det måste ske i största korthet, nämligen grefvinnan Mathilda Taubes, som stod upptagen å förra numrets lista öfver teater- och konsert- nöjen. Den utmärkte och omtyckta sångerskan firade med denna konsert ett jubileum, en 25-årig konstnärssamhet, räknad från hennes första debut å k. operan som Bertha i »Nürnbergerdockan» den 11 maj 1870. Å konserten, som bevestades af konungen, kronprinsen och prins Carl samt hertiginnan af Dalarne och en fulltalig publik, blef konsertgifvarinnan efter hvarje sitt nummer lifligt hyllad med buketter, blomsterlyror och lager samt erhöill till slut en lagerkrans af silfver, rik på blad, hvarje upptagande ett namn å en af henne utförd rol. Kran-

sen var en gäfvu »Från vänner och beundrare». Utmärkt biträde hade grefvinnan Taube erhöillit uti ofvan nämnda artister jemte hofkapellmästaren Nordqvist och professor Hallström, som skötte ackompagnementet till konsertgifvarinnans nummer, samt fröken Alfild Larson, som för öfrigt utförde pianoackompagnementet. Mycket bifall framkallade hr Aulin, Nordqvist och Neruda med Beethovens mästertligt utförda stråktrio: Serenad op. 8; på ett utmärkt sätt spelade och hr Aulin en vacker Barcarole för violin och piano af målarartisten Rob. Thegerström samt en Gavotte (E-dur) af J. S. Bach. Hr Bergströms vackra basbaryton och säkra, uttrycksfulla sång i »Qvällstankar» och »Drapa» af Hallström väckte också förtjent bifall. Konserten i sin helhet var en festrepresentation af stort konstvärde. Inropningarna efter konsertens slut, hvilka aldrig tycktes vilja upphöra, gäfvu ett sista bevis på de stora sympatier konsertgifvarinnan eger inom vår hufvudstad.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Af de återupptagna operorna *Guldkorset* och *I Marokko* upptogs den förstnämnda i början af september 1879 och gafs sist i januari 1880. Rolernas innehåfvare voro då: Gontrand: hr G. Henrikson och Ödmann, Nicolas: hr Håkanson, Bombardon: hr Lange; Christine: fru W. Strandberg, Therese: frök. Niehoff. — »I Marokko», som icke gifvits sedan i december 1866, var rolbesättningen då följande: Schahabaham: hr Uddmann, Agobar: hr Dahlgren, Curtius: hr Willman, Almanzor: hr Arlberg, Castagnette: fru Charl. Strandberg.

Spelterminen lär mot förmodan förlängas med första veckan i juni månad. Ett gästspel af fröken Petrini i »Romeo och Julia» samt möjligen också i »Pajazzo» lär förestå.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande annonserar å sista sidan om pristäflan 1894 och om prisvinnarna samt tiden för återhemtande af icke prisbelönda eller antagna kompositioner. Vid nämnda täflan tillerkändes andra priset åt dr K. Valentin i Göteborg för »Champagne», komponerad för tenorsolo och manskör, tredje priset åt fil. dr A. M. Myrberg för kvartetterna »Utfärd» och »När sol sjunkit», hvarjemte ett extra tredje pris tilldelades hr John Jacobsson för kvartetten »Äktenskapsfrågan».

Elevuppväning med lärjungarna uti Stockholms Musikinstitut, fröken Sigrd Carlheim-Gyllenskölds bekanta och an- sedda musikläroverk härstädes, egde rum i Vetenskapsakademiens hörsal den

27 och 28 maj. Första dagen läto de yngsta pianoeleverna höra sig, af hvilka särskildt några små, som voro nybörjare sedan september förra året, visade märkliga prof på framsteg. Uppvisningen i sin helhet vittnade äfven denna gång om att pianoundervisningen vid denna musikskola ledes med skicklighet och omsorg, ledande till godt resultat.

Vigsel förrättades den 21 maj mellan fru Ida Äqvist och konsertmästaren Tor Aulin. De nygifta afreste samma dag till kontinenten att under ett par månader besöka åtskilliga konstplatser, bland annat de stora musikfesterna i Köln och Braunschweig.

Samma dag sammanvigdes fröken Anna Nordqvist och herr Josef Lang, hvars lysning förut omtalats, i härvarande katolska kyrka.

Lysning till äktenskap afkunnades d. 26 maj i slottskapellet första gången mellan operasångaren och intendenten vid operan hr E. A. Rundberg och operasångerskan fröken Alma Adèle Louise Almati.

Vid kvinnornas utställning i Köpenhamn, som nu eger rum, har musikjuryn, bestående af hr Viktor Bendix, P. E. Lange-Müller och professor Franz Neruda, afgifvit sin dom öfver de insända fem täflingskantaterna.

Juryn fann ingen af dessa värd den stora premien: 300 kronor, hvaremot premien skall fördelas mellan fru professorskan Netzel i Stockholm och fru Elisabeth Meyer i Aarhus, systerdotter till kammarsångaren Simonsen och hvars kantat enligt juryns val skall uppföras vid utställningens öppnande. Hos fru Netzel, som under namnet Lago utgifvit tidigare kompositioner, framhäfves emellertid en större dugthet och ett högre sträfvande.

En stor misräkning har det varit för juryn, att flera af de förnämsta kompositriserna på grund af sjukdom ej kunnat delta i täflingen, och detta är sannolikt grunden till, att ej ett lyckligare resultat blifvit uppnådt, beträffande kantaten.

Så är förhållandet med fru Agathe Backer-Grondahl och fröken Helene Munktel, som begge varit sjuka. Den senare anses dock bli i stånd att utföra några originalkompositioner vid de två konserter, som skola hållas i Koncertpaläet, meddelar »Kvinden og Samfundet».

Fru Anna Pettersson-Norrie, som i Köpenhamn gjort furor genom sitt sprittande lifliga spel och sin förträffliga sång i »Clairette i dragonlägret», anträder inom kort en gästspelsresa i Tyskland. Hennes första uppträdande blir den 10 juni i Bremen, der hon första kvällen spelar Sköna Helena, den andra Boccaccio och den tredje i

»Sköna Galatea» samt Offenbachs operett »Förlofning vid lyktsken». Från Bremen styres kosan till Wiesbaden, hvarifrån flere olika vägar lära vara att välja.

Fröken Hildegard Werner, hvars ansedda Musikinstitut i Newcastle on Tyne vi ofta haft tillfälle att omnämna, och som sjelf gjort sig känd som pianist och violinist, är föremål för en lof-ordande uppsats, åtföljd af hennes porträtt i helsidesformat, i den engelska musiktidningen »The Violin Times» för den 15 mars.

Den 26 april gaf fröken Werner med sina elever en stor »Invitation concert» inför en elegant publik, som fylde salongen. Bland pianosakerna gäfvos »Reverie» af Lago och Allegro ur »Erotikon» af Emil Sjögren, båda numren här gifna för första gången och mottagna med lifliga applåder. Efter konsertens slut gaf fröken Werner en lysande bal för 140 personer. Den 27 maj skulle hon ge en ny konsert, och den 29 hennes »Mignon»-orkester spela under hennes anförande å en konsert i »Art gallery». Orke-

stern består af unga, vackra damer ur societeten, som i sina hvita dräkter göra ett särdeles behagligt intryck vid deras uppträdande.

Paris. Wagners »Tannhäuser» gick åter öfver Stora operans scen den 13 maj, 34 år efter första uppförandet derstädes. Den då uthvisslade operan skördade nu rikt bifall. Af de uppträdande utmärkte sig i synnerhet van Dyck i titelrolen och dernäst mr Renaud som Wolfram. Äfven mme Caron som Elisabeth, mlle Bréval som Venus och mr Delmas som landtgreffen voro lyckade i sina partier.

Weimar. En ny opera »Ingewelde» af en förut föga känd komponist Max Schilling har efter god frångång förut i Karlsruhe gjort stor lycka vid uppförandet här i midten af maj. Textförfattaren heter Sporeck och handlingen är tragisk, innefattande en strid mellan tvenne sagans hjerteslagter. Musiken säges vara helt originel, ehuru densamma går i Wagners fotspår. En större innerlighet och inskränkning af yttre medel i den musikaliska framställningen anses ha varit till fördel för det hela. Eugen d'Albert gjorde sin debut som hofkapellmästare med denna opera, och denna debut säges ha varit särdeles lyckad.

Wien. Millöckers »Tiggarestudenten» gafs nyligen härstädes för 200:e gången.

En »framfids»-sångerska. Ambroise Thomas ombads en gång att ge sitt omdöme om en ung sångerska.

»Hm! Det är otvivelaktigt en framtidssångerska...», började mästaren. — »Äh, verkligen?» — »Ja, hon är alltid en takt före sin tid!»

Sällskapet för svenska qvartettsångens befrämjande.

Deltagarna i den af sällskapet år 1894 anordnade pristäflan underrättas härom, att sällskapet, på förslag af prisnämnden, tilldelat andra priset åt Herr Dr Karl Valentin i Göteborg för »Champagne», komponerad för tenorsolo och manskör, samt tredje priset åt Herr Fil. Dr A. M. Myrberg för qvartetterna »Utfärd» och »När sol sjunkit». Tillika har sällskapet, äfvenledes på prisnämndens förslag, beslutat tilldela ett extra tredje pris åt Herr John Jacobsson för qvartetten »Äktenskapsfrågan». Öfriga täflande torde innan den 1 nästkommande Juli låta afhämta de ingifna kompositionerna hos sällskapets skattmästare, Hofmusikhandlaren Georg Abrahamson Lundquist, Malmorgsgatan 8, Stockholm, efter hvilken tid sällskapet fritager sig från allt ansvar för nämnda kompositioner.

Stockholm den 14 Maj 1895.

Styrelsen.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förmästa orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönte i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken. Kontor och utställning i Stockholm: Mästersamuelsgatan 24.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å Expeditionen.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmnier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs! Hufvuddepot för Blüthners verldsberömda Flyglar, samt Rönnischs & Steinweg Nachfolger utmärkta Pianinos.

J. G. MALMSJÖ, Piano-Fabrik, Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönte med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA . . 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBORG . . . 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891 ;

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.!

Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan alltid erhållit högsta priset.

OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å **2 kronor** hos P. Herzog, Malmiskilnadsgatan 54.

Innehåll: A. M. Myrberg (med porträtt). — J. P. E. Hartmann som nationel tonsättare, af Will. Behrend. — Om feriespelning, af W. — Sällskapet för svenska qvartettsångens befrämjande. — Anton Rubinstein's andeliga opera »Kristus». — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Annonser.